

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.
 Hat óra . . . 5 kor. — fill.
 Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számkok 20 filléért kaphatók a kiadóhivatalban.

BARSA.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos heti-sor egyszeri közlésért 14 fill.
 kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. szetendő.
 Bejelentés minden egyes beiktatásért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 kor. 60 fill., azontul minden száz 2 fillérvél számítatik.

A nyitásban:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
 Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámajókat a kiadóhivatalba (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Iparosok kiképzése.

Valahányszor arról a versenyről szólnunk, mely a nemzetek között az ipar tekintetében mutatkozik, konstataciónk kell, hogy azon országok iparosai a legvagyonosabbak, a melynek iparosai a legműveltebbek. Tudjuk jól, hogy vannak országok, a melyek lakosainak zömét teszik az iparosok s mind a mellett az iparosság boldog és meglegetett.

Nálunk gyakori a panasza, hogy sok az iparos, nagy a verseny s alig van már a kisiparosnak tere a megélhetésre. Tény, hogy nálunk nehéz a kisiparos sorsa, de az is tény, hogy helyzetüket nem számuk nagysága okozza, mert az ország még jóval több iparosnak is tudni fog tisztességes megélhetést biztosítani. Hanem igenis a baj abban gyökerezett, hogy más nemzetek fejlődtebb iparával szemben sikerrel fel nem vehette volna a versenyt. Nekünk egész a legújabb időkig alig voltak szakképzett ipari munkásaink. Sőt iparosaink műveltsége még nem rég is alig terjedt tovább a köteleles elemi iskolai műveltségnél.

Csak az újabb időkben fordítottak nagyobb gondot az iparosok kiképzésére. S ennek a javára kell tudnunk, hogy a magyar ipar az utolsó időkben nagyobb lendületet vett. De még mindig tapasztaljuk az is, hogy még mindig szorít bennünket az importált ipartermékek sokasága s sok tekintetben indokolatlan az iparosok feljajdulása, ha mégis a külföldi portékát vesszük és nem a hazait. Miért? Azért, mert nem egy iparcikk van, melyet hazai iparosaink nem tudnak előállítani, vagy ha tudják, messze mögötte áll a külföldinek.

S hogy az ezen téren mutatkozó hiányokon segítsünk, országsszerte megindult a mozgalom iparkiallitásokat rendezni s éppen az utóbbi időkben

több helyütt rendeztetek ilyenek. Ott van a zsolnai, budapesti és szegedi, mely utóbbi kettő igen helyes irányelveket követett az által, hogy kizárólagosan az iparossegédek és tanoncok munkáit mutatta be, ez által hatni akarván ifju iparosnemzedékünkre, hogy megfeszített erővel hasson közre a magyar ipar kifejlesztésén.

Ha ezen országos mozgalmakat és törekvéseket bíráljuk, úgy tünnek azok elő, mint egy nagy épület emeleteinek szüntelen és megfeszített erővel való tatarozása, — folyton javítjuk, foltozzuk az emeleteket, nagy és elismerésre méltó igyekezettel azon vagyunk, hogy nagy épületünk emeletei legyenek szépek, csinosak, tartósak, versenyképesek — és minden igyekezetünk dacára folytonosan azt vesszük észre, hogy nem bírjuk a külföldtel teljességgel elérni, nem bírunk a nyugati művelt ipar államokkal lépést tartani, még kevésbbé azokat tulszárnyalni. Hát hol van a hiba? Mit tevék legyünk? A hiba ott van, hogy rozoga alapra építünk. Iparépületünk fundamentuma inog, — ezt kell első sorban megerősíteni s merjük állítani, hogy a míg ezen nem segítünk, a mostanában forszírozott iparkiallitásokkal sem fogunk célt érni. Melyek hát iparépületeink fundamentumai? Feleletünk egy szó: iparostanonczaink. Ezeket kell nevelni, jobban mondva ezekből kell nevelnünk olyan iparosnemzedéket, mely a műveltség összes attributumaival lépjen ki az életbe, — ismerje a külföldet és legyen széles látóköre! Ez az, a mi mai iparosainknál hiányzik. Százával ismerjük azon iparosok számát, a kiknél meg van a szorgalom és igyekezet, de alacsony műveltségénél és látókörénél fogva nem bír érvényesülni. A száz közül csak egy példát! Állítólag híres a szegedi halbicska! Hát híresnek híres, de meddig terjedt a híre? Ne kutassuk, messze állunk mi még

Scheffeldtől és Szolingtól. Álljunk szóba egy magyar késemmesterrel és váltsunk szót egy angol iparos társával, nyomban látni fogjuk a nagy különbséget. Az angol művelt, tanult világlátott, nagy üzleti összeköttetésekkel bíró iparos, a mit alapképzettégének köszönhet. A mieinknek látóköre pedig az ipartársulatokon túl nem terjed.

Iparosainkat tehát nevelnünk kell előbb, enélkül nem érünk célzt, még ha százával is rendezzük az iparkiallitásokat. Önálló felfogásra és kompozícióra a tanulatlan elme nem jön soha. Évek hosszú során át sürgettük az 1884. évi XVII. t.-cz.-nek revizióját a szaklapokban s talán kezd már derengeni a messze láthatáron, mert úgy tudjuk, hogy a revizió küszöbön áll. A törvény iparoktatási részétől függ igen sok, mert hiszen közel 100,000 tanoncunk van az országban! A törvény reviziójával véget kell vetni annak az abszurd állapotnak, mely ma uralkodik — mert hiszen ma segédde avatható az analfabéta tanoncz is! Ilyen legyen hivatott arra, hogy mint mester megállja a helyét? Soha! Van pedig belőlük elég sok, nagyon sok s ez a főbaja a mi iparunknak. Nem lehet célunk e helyütt az iparos nevelés vezérelvét előadni, mert ez egy rövid cikkely keretén belül nem is lehetséges, csak arra kívántunk rámutatni, hogy iparunk felvirágzását nem fogjuk mindaddig elérni, míg népünk lelkében meg nem gyökerezik az a meggyőződés, hogy egy iparosnak, ki a mai világban boldogulni akar, több kell tudni az írás és olvasásnál.

Az arcz.

Unalmas barna felhőket tologatott felénk valaki ott fenn az égből, mintha észrevette volna, hogy mi mulatunk legjobban a Kálvária-hegy alatt. Ezyre sötétebb lett az ég, csak az északi oldalról, a Garam

felől szűrődött felénk annyi viláosság, hogy össze tudtuk szedni hegedűinket, poharakat. Azután utczu főkavarodott az egész vasárnapi banda s iparkodtunk gyorsan h zafelé, hogy tető alatt költünk el az uszonna maradványt.

Alig értük el az országotat, már pattogott az anygalkák gyufája a barna égboltozaton. Mindig elmaradtam, a mint ezt a pajkos tűzijátékat néztem.

A pajtasaim betértek kosarastul-hegedűstül a kocsmároshoz, hogy kifizessék a bor árát, engem országutörzőnek kint hagytak.

Megtámaszkodtam egy sziklának és farkasszemét néztem az égből. Két helyen villogtatta és hunyorgatta a szemét, épen a tej-m fölött.

A gyufa pattogás muladozott, két pont gyult ki helyette. Váltakozva villantak meg és röpitették egymásfelé haragos sugaraikat.

A két delejes sark egyre sebesebben villogott és aludt el, egyre közelebb ért egymáshoz.

Most már igazán azt hittem, hogy egy örült barna kovácslegény rettentően széles arca bámul reám onnan felülről. Ugyan jó kedve lehet, hogy ilyen ideges fintorgatásokat csinál.

De megbánta, keserves könnyeket kezdett potyogtatni s elgergette egyedüli őszinte bámulóját — a kocsmába.

Hányszor jut eszembe ez az esti kép, ha aa emberi arcokat vizsgálom!

Nem mondhatnám épen, hogy a leányok a legérdekesebb. Sem a barna szem heves tüze, sem a kékek szelíd lángja nem az, mely a benyomást hagyta lelkemben. Szavamra mondom, e pusztán architektonitus szépségek emlékalbumom második kötetébe kerültek.

Az első kötetbe érdekesebb fényképeket rakosgattam. Van közte fiu, rabló, agg, örült, haldokló, szóval mindenféle neme az embernek. Megesik gyakorta, hogy egy-egy arczhoz hasonló is akad két vagy több

TARCSA.

Elég!

Elég már a fájó dalból!
 Levél jött a kedvesemtől.
 Ugy elcséveg benne nekem
 Boldogságról, szerelemről,
 Üdvösségről . . .

A mi édes álmodt szűtem,
 Ujra ébred, újra éled,
 Ugy szeretném átölelni
 Mosolyogva ezt az egész
 Mindenséget.

Jöjj hát értem, vigy magaddal
 Napsugáros édes álom!
 Béke szálljon szemre, szívre,
 Ha kivirul megairatott
 Boldogságom.

Azt az édes üdvösséget,
 Nem hiába kértem, kértem.
 Én leszek a te asszonykád,
 Csókd adó feleséged,
 Mindenséged!

M. Ruttkay Emma.

Az utolsó Rákoczy szerelme.

Irtá: Somai Imre.

Ha elgondolkozom a multak bűbajos emlékein, ha olvasom az elmúlt századok történetét: valami kimondhatatlan érzés fog el, valami fenségesnek tünik fel a régen mult dicső kor! A jók hatványozva látszanak jobbaknak, a rosszak tettei fölött pedig az idő engesztelékeny évei mintegy elévülést mutatnak . . .

A mult szakadatlan harcrai mind fenséges elvek szüleményei voltak.

Az azokban szereplő hősök alakjai lassankint mithologizai lényekké domborúlnak ki. Ily nagy és fenséges kor: a Rákócyak szabadságharca.

A „szabadság, egyenlőség, testvériség“ dicső elvei vezették a lelkesült honfiakat a harciba, a dicső halálba.

A Rákócyak lángoló lelkesedése, erős karjaik, szent meggyőződésük, feláldozásuk a hazáért, el nem enyészhető babérokat képeznek, melyeknek levelei újabb és újabb lelkesedéseket képesek teremteni azon eszmékért, melyeknek ők egész életüket szentelték. E dicső fénysugarak, melyek képesek világítani az elnyomatás sötét éjében is, melyek ki nem alusznak soha, a mai kor ifju nemzedékét hazaszeretetre, legszebb polgári kötelességükre emlékeztetik.

És ha jön a dicső nap, melyen a „lenni“ vagy „nem lenni“ között kel választanunk: e fénysugarak legyenek utmutatóink, az elmúlt idők dicső eszmái, égő szövét nekünk az elnyomatás; az emberirtó harc borzalmasságai között.

* * *

Börtönnel kezdette gyermekkorát. III. Károly király idejében, a bécsi titkos kamarilla befolyására Rákócy József, elraboltott hős atyjától és Bécsben, mint fogoly neveltetett fel. Arról gondoskodva lön, hogy nem a magyar szellem legyen a nevelés iránya.

Ócsaé, György, III. Károly királynak eladta magát egy kis birtokért, mit Szicilia szigetén kapott oly feltétel alatt, hogy

megváltoztatja nevét, s egészen lemond az atya után joggal ő reá maradt fejedelmi székről!

Megtette!

De nem ő volt az oka, hanem azon bécsi urak, kik nem a „szent haza“ dicső képét, hanem az „osztrák egységes birodalom“ csalóka ábrándját igyekeztek az ifju szívébe csepegtetni.

Megfosztva nevével, fejedelmi székétől, Rodostóba ment atyjához, II. Rákócy Ferenczhez, de ez „nem találta örömét benne.“ Megrögzött természete, az osztrák szellemü nevelés következményei, elidegenítették hős atyjától. Innen Franciaországba ment és többé nem jött vissza.

Rákócy József, a nevével megfosztott Györgynek bátyja, atyjának természetes utóda volt a fejedelmi székben. Ő is szabadsághős volt, de hiányzott nála a Rákócyakat jellemző akaraterő, a hősi elszántság. Szerette hazáját, melynek szabadságáért fegyvert fogott, hanem az emberek megválasztásában és a kedvező alkalom kiszákmányolásában nem volt szerencsés, nem volt tapintatos . . .

Daliás alakja, a természettől pazarul megajándékozott szépséggel, magas termete, koromfekete haja, sötét szemei elragadóan vezérré tették, hanem a beléje ontott féltékenység mindig hátrányára szolgált neki.

Midőn III. Károly udvarában ellene fondorkodtak, onnan megszökött s Rómába ment, hol a pápa által fényesen fogadtatott. A spanyol és francia követek által is biztatásban részesült.

Rómából Nápolyba ment, hogy a királyt is a maga részére nyerje meg. Itt találták őt a török szultán követei, kik azzal a megbizással jöttek a szultántól, hogy azonnal menjen Rodostóba, hogy meghalt atya helyett vezére legyen a számitótt bujdosóknak.

Rákócy József szivesen teljesítette a szultán kívánságát. Bábja volt ő már akkor a bécsi körök fondorlatainak, bábja a török szultán akarataának.

A gonoszlelkü bécsi urak nem elégedtek meg azzal, hogy a Rákócy ifju szívéet iparkodtak osztrák szellemü nevelés által megmetelyezni, hanem kémekkel vették körül, megfigyelték minden terveit.

Kiszámított cselszövevényével, egy cainos bolgár leánnyal ismertették meg. E leányt bérelték fel, hogy a fiatal fejedelmterveit kipuhatolja.

Számításukat azonban kijátszotta a véletlen.

Egy alávaló lelkü osztrák meg arra vállalkozott, hogy ő Rákócy Józsefet folyton figyelemmel kíséri és cselekedeteit közölni fogja a bécsi titkos kamarillával. Ezen alávaló kém Dörey név alatt (melyet azonban csak azért vette fel, hogy vele Rákócyt és környezetét távedésbe ejtse), behizelegte magát, Rákócynek megnyerte bizalmát.

II.

Sötét éjszaka borult Csernaveda falu házai felé. Széles, sötét utcáin már kihalt minden élet. Lenyugodott már minden lakója a falunak, csak a falu körül felállított

példányban. S ilyenkor a kép megrezdül, meglevenedik, bármennyi levél nyugodjék rajta.

Valóban nem merném megszüvegezni, néhány mondatban meghatározni azon föltételeket, melyeket az arczoknál keresek, hogy az érdekes albumába jussanak,

Egyszer megemlítettem ezt a tárgyat a lánzhidon mentünkön egy tehetséges iskolatársamnak. Ez kinevetett. Az óta mindig tartok a kinevetéstől. Irni merek róla, mert az irás holt betű, s egy tárczában ha ki is írom a nevem, senki sem ismer rám az élöre, senkire sem teszek élő benyomást. A tárczában lefőbb arcképem adnám.

Ha e tollrajzomban valaki hasonlóságot talál önmagához, ha fogalmai az arczról összevágának némely olvasó fogalmaival adjon reá viszhangot, hasonló tárczacikkben, Igaz-e, kérdelem, hogy a görög szobrászat a szemet vaknak véste? Hogy van az kérdem, hogy a mester megalkotja a milói Vé-nust és a szem helyett fehér márványgolyót helyez azon üregbe, a honnan a lélek benső világosságra kiáramlik?

A görög szobrászat nem törődött a szemmel, mert nem ismerte az emberben a lelket, a lelki világot. Nem törődött vele,

Pedig a lélek úgy rejtőzik a testben, mint a villamosság a felhőben. Ugy tör ki a szemem, mint kiröpül az istennyila az elektromos gócponton.

A test architektonikus szépsége, az ugynevezett természeti vagy testi szépség is egyik alakítása, megjelenési módja a léleknek. De a lélek nem csupán építész, nem csupán szobrász, nem csupán kitűnő festője a bőrnek.

Ezek alsóbb rendű, ösztönszerű vegetatív, építő foglalkozásai a léleknek. Ezt robotképen végzi a lélek.

Ezenkívül érzel is a testi szervek utján a lélek, hall, lát, szagol, emlékezik, képzel, izel; térfogatot, suyt, hőt érez. Ebben még az állatokhoz hasonló életműködést végez.

Az arcz előttem először is akkor érdekes ha, a lélek az érdekek utján valami föltűnőt hall, lát, észre vesz s öröme, fájdalma megjelenik az arczon főleg a szemben,

Czirkuszban szívesen lefizetem a belépti jegyet, hogy megbámuljam a közönséget, mikor nevet, tapsol, mikor a gömbölyű arczokon kiül a meglepedés, a kerekre nyílt szemem kibukdácsol a kedv a maga isten alkotott megragadó egyszerű szépségében. Ha lehet, épen hogy a nép egyszerűbb elemeit figyelem meg, a bakát a nap-számost, a cselédet, az inasokat. Ezek nem

préselik ki magukból az örömet, nem fűzik, nem öltöztetik, fésülik, vasalják a meggyőződést, mint amott néhány paddal beljebb, hanem anyalmódra szalajtják ki a szemükön-szájukon.

Hátha egy fiatal szép leány kaczag a maga eredeti tüzes jókedvében, nem érdekesebb-e egy borotvált öreg angol kocsisnál? Bocsánat, nem én szerkesztettem ezeket a faragatlan ellenvetéseket, hanem szemembe vágja az utcán lakó bölcsészkedés, Ilyen együgyű ellenvetésre rég megadta Arisztoteles a felelet módját: valamely dolgot fölművelhatja a másikat, ha eminnen vizsgálom, de alanta állhat, ha más feliről tekintem.

A szép leány szebb lehet a borotvált öreg angolnál természetes testi szépségre nézve, de ugyanakkor megeshetik, hogy kevésbé nevet jóízűen, mint az öreg.

Ha pedig ép oly jókedvű, akkor az angol unalmas fickó a nevető szépség előtt.

S ugyan ki marad érzéketlen a szép alkotásu arcz előtt, még akkor is, ha ez csak így természetesen szép és semmi egyebet sem fejez ki.

De a szép maszkot hamar felejtí a megszerelmesebb férfiu is. Sőt a nők is kitűnően sejtik, hogy a pusztá természetesen szépség csak legalsóbbfokú, leggyöngébb s leghamarább múó vonzó erő.

Bátor voltam ezt egy művelt hölgytől megkérdezni s ő osztotta véleményemet. A férfiakat pedig sokkal jobban ismerem, sem hogy közismeretű elveket vallak ki belőlük.

A jó kedvnél sokkal érdekesebb a fájdalom és pedig a szoroson vett testi fájdalom. Láttam sok haldoklót, ibolyaszínű szerdes ajakat, csúcsos, áttetsző bőrű fölczimpat és orrt, fogtam halálveritéktől izzadó homlokot, tenyért, beszéltem sok tolvajjal, betörővel, elkísértem őket setáikra, munkájokba, mikor kertünkbe kapálni, udvarunkba fűrészelni jöttek. Láttam az érzéki bűnök nyomorult vonásait e szegény, sajnálandó teremtményeken.

S bár a gyilkosságoknak s már retentő állati bűnöknek nem voltam szemtanúja, a kihallgatásoknál sokszor jelen voltam s észrevettem, hogy minden bűn egyegy külön arczizmot rándít meg az emberi arczon.

Következőképen, a hányszor a gonosztevő elköveti a bűnt, vagy visszaemlékszik reá, ugyan annyiszor igénybe veszi gyakorlatja fejlesztí, dagasztja az arczizmot, ezt az áruló titkokat eláruló arczizmot.

— Kegyelem! . . . megadom magam, vitess el a főrségre.

A katona hozzá megy, szemébe néz s felismeri a fejedelem nagy hatalmu kamarását, de nem akarja ismerni a már gyanussá lett kamarást.

— A főrségre! — kiáltja.

A főrség hadnagya bökölve fogadta Döreyt. Az őrt leszidta, a miért merészelt ily magas állásu egyént elfogni.

Az őt hivatkozott kötelességeire, mely nem ismer semmi kivételes esetet.

— De csak kivételes eset, ha a fejedelemtől kivételes engedélye van ezen urnak a tábort elhagyására?

— Én azt nem tudhattam hadnagy ur, mert nekem akármilyen sehonnani kém (s e szavakat hangsúlyozta) előmutathat hámított aláírást, de miután olvasni nem tudok, nem hihetem el, amit állít magáról.

A katona merészsége renkívüli volt, de ő úgy gondolta, hogy az éjszakai kaland is rendkívüli s a fejedelem tudta nélkül történik.

De nem így volt. Tudjuk, hogy Dörey a mulatozók által lett kiküldve Caernavedára lányokért.

A falu szélén egy kertben áll a szalmafedélű, alacsony házikó, a hová Döreyt belépni látjuk.

Sajátságos, tompa kopogásra megnyílik az ajtó s ott egy öreg anyóka megjelen. Meghunyászkodva kezet csókol a hatalmas urnak és alázattal utat nyit neki a szoba-ajtó felé.

— Zsikóvné, mit csinál Jaca? — kérdi Dörey.

— Alszik most, nemzetes uram, — szól dideregvé az öreg asszony.

— Kelted fel őt!

— Jaca! ébredj . . . Jaca! itt van egy nemzetes ur.

Kifejlődik ám az izom az arczon is, nemcsak a karon, lábakon, mellen.

S hogy minden testi bűnök meg van a maga természetűl rendelt arczizma, onnan is megtetszik, mert a dühre, irigységre feltékenységre s egyéb megnevezhetlen szenvedélyekre minden ember ráismer más arczán, mint sífőle közös, általános ismertető jelekre.

A tornázót megismerjük kezéről, lábáról; a bűnöst sokszor arczáról.

I. Napoleonról azt mondják, ha nagy dühbe jött, homlokán egy vörös folt gyult ki. Rendkívül jellemző arczot mutatnak a sebesültek.

A fényképészet persze meg nem lehet a szörnyű jeleneteket, nem tolokodhatik oda a szenvedőkhöz, s a festő is csupán saját emlékező tehetségére és képzeletére van hagyatva, a midőn lelkében a bűnössel együttérezni, gondolkodni, dühöngeni iparkodik, hogy eltalálja a jellemző vonást a váznon.

Az érdekes arczok tehát pillanatnyi jelenetek. S a mit az utcán hordunk, az rendesen csak maszk.

A maszkot minden előkelőbb vacsoránál fölteszszük s ha a jó kedv kissé kibontakozik, átfut az ereken, akkor levetjük arczunkról, akkor kezdődik mulatsága.

S e szabály alól a nők sem tesznek, nem is tehetnek kivételt, mert ők is emberek. A maszkokra nem vagyok kíváncsi, azok lelkemben a harmadik album kerülnek.

A maszkot rögtön reggeli mosakodás után fölveszi az arcz. Ezt szoktuk látni magunkon napközben a tükörben. Így érthető, hogy az álmos, haragos, jó kedvű ember igen sokszor nem ismer saját maga esetlen vonásaira a tükörben.

A maszkot vacsora után veti le ösztönszerűleg az ember, mikor ásítózni kezd. Az alvó ember arczán nincs maszk.

Az arczot tehát nem igazi rendeltetésére használjuk, hogy a lélek az ő megengetett gondolataival helyet foglaljon rajta, hanem arra, hogy nem létező lelki hangulatot hirdessen, hogy hazudjék.

Nem egyszer fájt már minden arczizmom, mikor ok és kedv nélkül soká nevetnem kellett.

S ezt az unalmas arczjátékot megismerjük ám egymáson, tudju', hogy hazugság, s mégis megkívánjuk máson s teszzük magunkon is.

Sokszor megesett velem, hogy multság után, mihelyt kiértem az utcára, arczom megnyl, mint a fáradt ember, mikor pihenni tér.

E közben meggyújtja a mécsest, megvilágítja a szoba szegényes falait.

— Anyó, menj a faluba és keríts 8 vagy tíz fiatal leányt, kik azonnal elindulhatnak a fejedelem sine elé. Itt van 10 arany foglalóul, a többit azután megkapják.

Ha kérdezik, minek hiátja őket a fejedelem, mond meg, hogy fogadás az egész, . . . mond hogy a fejedelem fogadott a nála levő vendégekkel, hogy az ő szavára anyi bolgár leány kész most éjnek idején eljönni hozzá multságára, mennyit csak hivni fog.

A fejedelem daliás alakja vonzerő volt a bolgár parasztleányok előtt.

Mig Zsivkovné a faluban járt, Dörey megkísérlé Jacát elcsábitani, de a leány állhatatos maradt.

Mindenbe beleegyeznek, minden tervet elfogad, csak azt nem, hogy erényét földozza.

Dörey reszkette a haragtól, kénytelen abba hagyni csábitásait.

Furcsának találta, hogy Jaca pénzért mindenre kész és őt mégis visszautasítja.

Talán szerelmes a fejedelembe a bohó; no hiszen jó helyen járt, ott nem remélhet viszontszerelmet.

A kamarást jól fogadták a mulatozó urak, valamint a leányokat is.

A fejedelem tágas sátorában, hol előbb asztalok álltak megrakva étel itallal, most tánczólnak magyar ifju urak bolgár leányokkal.

A jó hazai bor, a tüzes szemű leányok és a eszígányok nótái fellelkesítik magát a fejedelmet is.

Hogy a fejedelem folyton Jacával táncol, senkinek sem tűnik fel; hiszen azért fejedelem, hogy ő legyen az első mindenben; tehát a szép Jaca birhatásában is. . .

Oszik a társaság, kiki saját sátra alá. A eszígány kezéből lehull a nyirettyű, ál-

A lélek kevésbé fárasztja az arczot mint a hazugság. A lélek emésztő erő, a hazugság az emésztő láng.

A maszkot utáljuk, felejtjük s a mire sok év mulva is emlékezzük az a lélek, a láthatatlan lélek.

A második föltétel, melynek meg kell felelni az arcznak, ha albumom első kötetbe akar kerülni az, hogy az arcz emberi legyen.

A vegetációval a növényekhez, az érzeléssel az állatokhoz hasonlítunk, de emberré a lélek sajátos működése által jutunk s ez a gondolkodás és akarás.

S itt fejlődik az ember széppé és hatalmasá.

Lalkus.

Különfélék.

— A király nevenapja. Az a meleg érzés igaz ragaszkodás, rendületlen hűség, a mely a magyar ember szívéből koronás királyához felsugárzik: őt régi erénye, jellegzetes lelki tulajdonsága a magyarnak. — F. hó 4-én a koronás királynak nevenapján, ez a hódoló nemzeti tisztelet szokottnál nagyobb arányban nyilatkozott meg városunkban is. A középületek s számos magánház zászlódszt öltött. Az oltárokon háláadó istentiszteleteket mutattak be. A plebánia templomban is háláadó istentisztelet volt, melyen csaknem az egész város részt vett. A hívők ajkairól felszállt a forró ima a király hosszú életéért, testi lelki jólétéért s a kormányzó bölcsességét erősítő kegyelemért.

— Október 6. Léván. A magyar nagypéntek 54. évfordulóját hazafias kegyelettel ünnepele meg Léva város közönsége. A középületeken gyászlobogót lengetett az őszi szél, a városában gyászfátyol borította a lévai 48-as nemzetőrök zászlaját. A templomban gyásztisztelet tartottak. Elsőben 8 órakor a róm. kath. plebánia templomban volt ünnepélyes gyászmise a kivégzett vértanúkért. Az isteni tiszteletet B áthy László prépost plebános végezte fényes segédlettel. Azután 9 órakor az ev. ref. templomban volt szép emléktünetpély. Az istentiszteleten Birtha József remek szép imát, s magas szárnyalásu, költői hasonlatokban gazdag beszédet mondott, mely a könyvésig meghatotta a jelenlévőket. Az istentisztelet végeztével a közönség a himnusz énekelte. Nagyban emelte az istentisztelet fényét, hogy azokon a városi tanács és a hazafias ünnepélyeket rendező bizottság testületileg vett részt. — Nem különben szépen sikerült hazafias ünnepélyrel róta le kegyeletének adóját a lévai állami tanítóképző intézet ifjusága a gyásznapi emléke iránt, melyet az önképzőkör rendezett. Az ünnepély kiválóan szép műsora a következő volt: 1. „Hymnus“ Énekelte az ifjusági énekkar. 2. Ünnepi beszéd; tartotta Küly Kálmán alelnök. 3.

mosan pislog a „nagyságos és nemzetes“ urakra.

Dörey szentül hitte, hogy Jacát megszerette a fejedelem.

Pár perc mulva ott látjuk Jacát a fejedelem hálófülkéjében, beszélgetve Rákóczy Józseffel.

— Krisztina! — szól Rákóczy, — hogy tudtal ide jönni utánam.

Én azt gondoltam, hogy ide még a madár sem repülhet el a te hazádból.

— Szerelmem vezetett el — szól Krisztina s nyakába borult Rákóczynek.

— Én edes, egyetlen Krisztinám . . . s elérzékenyvede magához ölelte s megcsókolta homlokát.

Amint megpillantotta Rákóczy József a szép bolgár leányt, valami előérzete sugta, hogy az nem lehet más, mint Ausperg Krisztina, az ő imádott ideálja. Szokása ellenére tánczolt, hogy a szép Jacát közelebről szemügyre vehesse. A szerelmesek szokásos előérzetével megsajjtotta, hogy Jaca név csak költött név, hogyja szép parasztleány tulajdonképen hercegnő.

Csodálatos! A sors egy ellenséges nemzet által elnyomott, el nem ismert fejedelmi sarjadéknak lábai elé veti az elnyomó egyik leányát, ki megszereti őt, utána indul a nagyvilágba, gyalog, felismeretlenül, álruhában, ezor veszély között: egy ellenséges nemzet leánya, a másik ellenségért, a jogai védelmére fegyverrel felkelő hőért kész mindent kockára tenni: elhagyni szüleit, feáldozni becsületét, hirnevét, vagyonát, csakhogy őt birhassa, ki neki mindene á földön!

Ausperg Krisztina, Ausperg osztrák hercegnő leánya volt, ki azon időben tünt el a szülői háztól Bécsből, midőn Rákóczy elszökött az osztrák fővárosból.

Szerelmükről nem tudott senki.

katonaórok egyhangu lépései hallatszottak, előbb hangosan, majd csöndesebben s végtére ezek is elnémultak.

— A falu alatt, a uagykiterjedésű térségen táborozott Rákóczy József felkelő hada. Lehetek vagy 8 ezren.

A tábor közepén az ifju fejedelem sáтора áll, benne nyugalmas kerevetek s azokon vig cimborák ülnek. Az asztalon a „hazai szőlő“ illatos nedűje.

Sorban jár a serleg kézről-kézre, minden egyes ivás után áldást mondanak az árva, elhagyott hazára.

A mulatozás a tetőpontra hág.

Ifjabb Mikes ajánlatára bolgár leányokat hozatnak a táborba, hogy a mulatozás teljesebb legyen.

Dörey lett kiküldve a határozat keresztülvitelére, ki alattomban már régen kifőzte, ily módon a legsikeresebben lehet megközelíteni Rákóczyt.

Több nappal előtte Dörey egy csábitó szépségű bolgár leányt pillantott meg a tábor körül ácsorogni s ezt szemelte ki, hogy vele a fejedelem terveit kipuhatolja.

A leányt a faluban tartotta egy öreg asszony felügyeletére bizva, kit ellátott a szükséges pénzzel és utasításokkal. . .

A terv sikerült volna, csak más leányt kellett volna keresnie erre.

Ugy egy óra lehetett éjjel után.

A tábor körül húzódo sánczon egy köpenybe burkolt alak lépdel, lassan óvatosan.

— Ki vagy?! — kiált fel a legközelebbi tábori őrt.

— Dörey, a fejedelem kamarása, — suttozja a kérdezett.

— Vissza! — parancsolja a katona és célba veszi fegyverével.

Dörey látja, hogy eszel czélt nem ér, más módhoz folyamodik.

„Aradi vértanúk“ Palágyi Lajostól szavalt a Tóth Apád III. éves. 4. „Halló imánkat“ Énekeite az ének. 5. „Aradi vértanúk“ Szavalt a Vértés Jakab III. éves. 6. „Batthány indul“ Játszotta az ifjúsági zenekar. 7. „Oktober 6“ Ábrányi Kornélól szavalt Barthalis Jenő IV. éves. 8. „Szózat“.

Gimnáziumi ünnepélyek. A múlt hét folyamán két hazafias ünnepély folyt le a helybeli kegyesrendi gimnáziumban. Október 6-án, előzetes gyászmisszéval összekapcsolva a magyar szabadság 13 aradi mártýrjáról, okt. 10-én délután pedig az ideális szabadsághősről, Rákóczyról emlékezett meg kegyeletos iskolai ünnepély alakjában a „Sepeši Imre“ önképzőkör. Hasonló szellemű ünnepély lesz a „haza bölcsének“ Deák Ferencnek 100 éves születési napján e hó 17-én délelőtt 1/2 9 órakor a gimnázium rajztermében. — Az igazgatóság figyelmezteti a tisztelt szülőköt és a tanúgy barátait, hogy előzetes meghívás nélkül is, mindenkor szívesen látott vendégek az ifjúsági ünnepélyeken.

Körmöczbányán a Magyar-Egyesület f. hó 6-án, este 8 órakor, a főreáliskola disztermében, az aradi gyásznap évfordulója alkalmából fényes emlék-ünnepet tartott, melyen nagyszámú közönség vett részt. — Az ünnepélyt a Daloskör nyitotta meg a himnuszsal, mely után Suhayda Károly tartalmas, hazafias szellemű beszédet mondott. Majd a „Tisenhárom“ című költeményt szavalt a Putnoky Pál mely érzéssel. Ezután körmöczsi dolgok, a szabadságharc egész idejéből czímen Víz Ferencz, lapunk jeles munkatársa olvasta fel nagy figyelemmel hallgatottsággal visszaemlékezését. Az ünnepély a Szózat eléneklésével véget ért.

Esküvő. Berkó István m. kir. honvédbanagy f. hó 7-én esküdték örök hűséget arájának, Holló Anikó urhölgynek, Holló Sándor, takarékpénztári igazgató, lapunk felelős szerkesztője kedves leányának.

Kinevezés. A m. kir. pénzügy-miniszter Molnár Béla lévai kir. pénzügy-igazgatósági fogalmazó gyakornokot a tordai kir. pénzügyigazgatósághoz fogalmazóvá nevezte ki.

Barsvármegye a Deákünnepen. Budapest székesfőváros közönsége okt. 17-én Deák Ferenc születése napjának 100. évfordulója alkalmából fényes ünnepélyt rendez, melyre valamennyi törvényhatóságot meghívta. Barsvármegye közönsége múlt hó 24-én tartott évnegyedes közgyűlésében 437 szám alatt kelt határozatával elhatározta, miszerint Deák Ferenc születése napjának folyóját 17-én bekövetkező 100 éves évfordulóját megünnepeli, s e czélból részt vesz Budapest székes főváros részéről mondott napon rendezendő ünnepélyen, a melyen a varmegye képviselőivel az alispánt bizta meg, s egyidejűleg felhívta a törvényhatósági bizottság minden tagját, hogy ezen ünnepélyen részt vegyen. Minél fogva az alispán értesíti az ünnepélyen részt venni öhajti bizottsági tagokat, hogy folyó hó 17-én regget 8 1/2 órakor Budapesten a Hungária szállodában gyülekezni szívesek legyenek.

Egy udvari estélyen ismerkedtek meg, a többi pedig titkos levelezés által végezték el. Kölcsönösen megszerették egymást és titkon találkoztak is.

Csak akkorára határozták el az eljegyzést és egybekelést, midőn Rákóczy József fején aranykoronája fog csillogni.

Krisztina szerelme nagyobb volt, mintsem erre várni képes lett volna...

Dörey rosszul számított.

Krisztinára bizta, hogy hipuhatólja a fejedelem gondolatát...

Azért a hitvány pár aranyért, mit Döreytől kapott, elmesélte neki, mit vett észre a fejedelemnél, milyen tervvel foglalkozik most.

De nem a valót mondta.

Ő nem is gondolt Dörey utasítására, nem kérelme a fejedelmet: neki érdekesebb volt szeretett Józsefének jövője, mint az alattomos bécsi kamarilla gonosz kémkedése.

III.

A fent leirt események közben a szultán és III. Károly császár közt háboru ütött ki.

„1736. szeptember havában Konstantinápolyba hívták Rákóczy Józsefet, ki hiveivel együtt megjelenván, fejedelmi pompával fogadtatott, díszes palotát s kellő mennyiségű pénzt bocsátottak rendelkezésére, tudatni kívánván a porta eme tények által Ausztriával, hogy a magyar menekülteket nyíltan pártfogolja s ha nem enged a császár, lázadást intéztek általuk Magyarországon.“

Később a szultán szerződést kötött Rákóczy Józseffel, melyben elismeri őt Erdély fejedelméül és Magyarország trónörököséül, kötelezván magát, hogy 8000 főnyi sereget bocsát rendelkezésére, melylyel a trónt elfoglalhassa.

A török nem vette komolyan a dolgot

nek. Mivel pedig úgy a templomban, mint a szobor előtt a fentartott helyekre külön belépti jegyek fognak szolgálni, azoknak megszerethetése végett felkéri azokat, kik az ünnepélyen részt venni öhajtanak, ebbeli szándékukat vele legkésőbb folyó hó 13-ig Aranyos-Maróthon tudatni szíveskedjenek.

Haláleset. Egy, a messze távolban élő földink elhunytáról veszszük a gyászhirot. Tóth István, lévai születésű, vágúj helyi kir. adóhivatali ellenőr; a napokban hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után elhalt. Holtestét ugyanott helyezték örök nyugalomra családja és tisztviselő társai részvétel mellett. Halálát neje; özv. Tóth Istvánné Miklóská Matild urasszony és kisleánya Tóth Margit, özv. édes anyja és nagyszámú rokonság gyászolja.

A lévai „Leccsapoló Társulat“ 1903. évi október hó 11. d. e. 11 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1) A „Leccsapoló Társulat“ módosított alapszabályainak a földművelésügyi minisztérium általi jóváhagyása. 2) A leccsapoló munkálatoknak meg az ősz folyamán megkezdése iránti határozat.

Szaktanfolyam. „A kereskedő ifjak társulata e hó végén egy sti tanfolyamot nyit meg, a melyen a könyvelést, kereskedelmi levelezést és számvitelment Stern Simon jogszigorló, volt főkönyvelő fogja előadni, ki ily szaktanfolyamokat már évek óta a legnagyobb sikerrel vezet, s így nem csak a kereskedő ifjaknak, hanem mindazoknak, szükségük van s jó alkalom kínálkozik a kereskedelmi ismeretek elsajátítására. Jelentkezni a társulat titkáránál lehet.

Hangverseny. Mihályi László Gusztáv zongoraművész 1903. október hó 17-én „Oroszlán“ fogadó nagytermében zongora hangversenyt tart. Belépti-díj személynként 1 kor. Jegyek előre válthatók Nyitrai és Társa könyvkereskedésben. Kezdeté este 8 órakor. A jeles művészt ajánljuk zenekedvelőink szíves pártfogásába.

Szüret. A múlt héten folyt le nagybárá a lévai szőlőbogyeken a szüret. Az eredmény minőségileg kitünő, mennyiségileg sok gazdának azonban alapos oka lehet a panaszra. Különösen azok a szőlők silylettek meg a kemény téli fagyokat, melyek a korai fagy miatt télen át fedetlen maradtak. Szőlős gazdáink diétaire méltó törekvéssel iparkodnak ugyan szőlőiket felujtítani, de még sok helyen, különösen Kereszthegyen és a Szent-János hegyen a gazdák nagy része parlagon hevertett szőlőföldjét. Itt bizony még rászorulunk az alapos ösztönzésre.

Meghalt a vajda. Meghalt a vajda... szállt a hir a verebelyi lévai járásban kóborló olahczigányok között. Lakatos Sándor, a híres vajda megunt a hatalmát megunt a vajda-botot és a garammenti kálmái füzésekben bucsút mondott ennek az árva világnak. Gyorsfutarak vitték a hirt mindenfelé és egy nagy czigánytábor siratta

és nem adott sem sereget; sem pénzt, hanem magára hagyta és 8 ezernyi seregével. Az Al-Dunánál táborozott sokáig Rákóczy seregével, várta az ígért segítséget, de haszlatlanul.

A napok multak aggodalom és kétség között, midőn lázbetegsége rosszabbra fordult és ő Csernovodán meghalt Krisztina ölében.

Dörey örömrepsve vitte meg a hirt a bécsi titkos kamarillának.

Rákóczy József utolsó kívánsága volt, hogy atyja mellé temessék Konstantinápolyba, de a porta nem engedte meg ezt, hanem Csernovodán temették el fényes katonai pompával egy görög katolikus templomban.

Aussperg Krisztina ott maradt felismeretlenül. Sűrűn látogatta a templomot, imádkozva jegyese lelki üdvéért.

Most ott fekszik a két szerető sziv bolgár földön, idegen hazában.

Az egyik Rákóczy-íjfu névtelenül tünt el valahol Franciaországban, a másik a járványos lázbetegségnek esett áldozatul. Sokan állítják, hogy Dörey által mérgeztetett meg.

A Rákócziak kihaltak, de eszméik élnek minden magyar szivében.

Nem érzem . . .

Nem érzem, hogy bűnös vagyok
Forró szerelmemért,
Csak azt érzem, . . . egyedül azt . . .
Meghalok egy csókadért . . . !

Elbucsuztunk . . .

Elbucsuztunk . . . te úgy, mint más
Ezer idegentől . . .
Én alig hallám szavadat
Dobogó szivemnél.

Azt sugta, azt jósolta
Forró dobogása,
Nem látod már soha többé,
Nézd meg utójára . . .

Fátme.

híres vajdát. Tizenöt czigánykocsi kísérte a temetőbe bandaszóval. A temetést a nagykálmái piebános végezte.

Hazafias felolvasás. A körmöczbányai „Magyar Egyesület“-ben f. hó 11-én vasárnap d. e. 11 órakor, a főreáliskola disztermében Hatky József főreáliskolai tanár ur felolvasást tart, melynek tárgya: A körmöczbányai magisztrátus a 16 és 17 században és vonások a városi hatóság hajdani életéből.

Szőlővevesszők és oltványok eladása. A földművelésügyi miniszter e napokban egy hirdetményt bocsátott ki, melyben felhívja a hazai szőlőbirtokosokat az állami telepeken termelt szőlővevesszők és oltványok eladására. A ki ezen ügy iránt érdeklődik, forduljon Katócz Simon központi szőlészeti és borászati felügyelőhöz Nyitraira és a lévai állami szőlőtelep kezeléséigéhez, hol mindennemű felvilágosítást nyernek.

Az új menetrend. Lapunk mai számához Bars- és Hontmegyéket érdeklő s f. évi október hó 1-től érványos vasuti új menetrendet külön lenyomatban mellékeljük, szolgáltatást vélünk tenni olvasóinknak, hogy így külön is megőrizhető.

Mérges szőlőfürtök. Az esztergomi lapokban olvastuk, hogy a napokban egy 14—15 éves leányka, hirtelen rosszul lett s a segélyére hívott orvos mérgezést konstatált nála. Ugyanis a leányka egy fürt szőlőt evett. A szőlő permetezett volt s az orvos szerint a permetezésnél használt oldat okozta a mérgezést. A beteg felgyógyulásához alig van remény. E körülmény annál nagyobb figyelmet érdemel, mert a szőlő előbb vízben gondosan megvolt öblítve. Amiből látszik, hogy a permetezett szőlő az egészségre veszedelmes.

Remény, valóság, barátság és hála. A remény az emberiség éltető eleme, az orvosi tudomány legtöbbször a remény megvalósítása. Valóságban ízet orvosok nemcsak gyógyítják az emberiséget, hanem igaz barátaink is. Ezért majdnem minden egyes ember hálával tartozik orvosának. Így kerül egymás mellé a remény, valóság, barátság s hála különböző fogalma. Az orvos-szövetség sorsjátéka is nagy reményekkel tölt el bennünket, mert a valóságban igen nagy nyerevények kerülnek kisorsolásra csekély egy korcna ellenében s hazánk orvosainak barátságát legjobban úgy háláljuk meg, ha az Orvos-szövetség által rendezett Orvos-sorsjáték sorsjegyeit minél tömegesebben vásároljuk. Orvos-sorsjegyek minden bankházban és dohánytözsdeben kaphatók.

Egészséges gyomorhoz mindenkélt rendes erőteljes emésztés szükséges. Sajnos épen ez irányban azonban sokszor vétkezünk és így támad a gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólika, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvoszert használni, mely úgy a gyomrot, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségre tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi BRÁRI-féle MARIACZELLI GYOMORCSEPEPEK, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomor bajoknál. Üvegje 80 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Közgazdaság.

Néhány szó a dinya termeléséről.

Egy hevesmegyei híres dinyetermelővel beszélgetve midőn azt mondtam neki, hogy elmultak azok a jó idők, mikor alig győztük termékünket a piacra szállítani, kételkedve fogadta ezen kijelentésemet s elfogadható adatokkal igazolta be állításom valótlanágát, de egyuttal kereste az okot is, mely egümet a jelzett nyilatkozatra készítetett.

Megkérdezte a többek között, hogy minő eljárás következ a dinya termelésénél? Kérdésére ismertetőn eljárásomat, megütöközött azon, hogy én istállótrágyával tartom fel talajom termőerejét s ezt a körülményt jelezte olyannak, mely termésemet piacoképtelenné teszi.

Levonva a beszélgetésből a következtetést felhagytam az istálló trágya használatával s mi lett az eredmény? Az, hogy kaptam ugyan jó minőségű, izletes gyümölcsöt, de oly keveset, hogy a művelésre fordított költségeket sem térítette meg. Arra tökéltém el tehát magamat, hogy leküzdöm a műtrágyák iránti elleneszetet s megkísértem azoknak használatát.

Kikerestem kertemben egy védett helyet, azt jó megrigoloztattam s még ősszel elkészítettem a dinya palánta befogadására szolgáló kupaczkokat oly formán, hogy minden kupacra számítottam 4 kosár jó érett komposztot, 1 kilogramm szuperfoszfátot, 1 kilogramm kén-savas kált s ezen anyagokat jó fekete földdel összekevertem.

Kíváncsian vártam az eredményt s figyelemmel kísértem a fejlődést. Elérkezvén a dinyeszünet ideje, nagy volt meglepetésem, midőn 800 négyyszögöl területről 1540 drb. szedtettem le; mind megannyi édesizű zamatos kifogástalan minőségű, mely már a piaczat is megtalálta és pedig elég jól, mert a múlt évben százát 22 forintjával adtam el.

A trágyás ezen nemét már 3 év óta folytatom s mindig kitünő sikerrel. Azok kiknek az eljárást követésre ajánlottam szintén a legjobb eredménnyel dicsekszenek.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1903. évi okt. hó 4-től 1903. október hó 11-ig Születes.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Dobovszki Janos Kuzbert M.	leáz	Juliana
Uhrík József Kajan Mária	fiu	János Béla
Bernsültz Janos Weisz Mária	leány	Teréz
Kristóf Teréz	fiu	János
Kuapp Zsigmond Frankl Juli.	fiu	József
Kocz Károly Kucs Eszter	fiu	Károly

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Berkó István Holló Anna	rom, katk.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Peluh István	86	tüdőlob

HENNEBERG-SELYEM csak közvetlenül! — Fekete fehér és színes. méterje 6) krajezártól 11 forint 35 krajezárig bízőkra és ruhákra. Bérmente és már elvá-molva hához szállitva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENNEBERG selyem gyár. Zürich.

Lévai piaciárak.

Bovátvezető; Kónya József rendőrkapitány.
Buzs m.-mázánként 13 kor. 60 fill.
13 kor. 80 fill. Kétszeres 12 kor. 40 fill.
12 kor. 80 fill. — Rozs 11 kor. 40 fill. 11 kor.
70 fill. — Arpa 11 kor. 80 fill. 12 kor. 60 fill.
Zab 10 kor. 20 fill. 10 kor. 80 fill. — Kukorica
10 kor. 40 fill 11 kor. 20 fill. — Bab
14 kor. 40 fill. 16 kor. — fill. — Lencse 16 kor.
40 fill. 17 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. 20 fill.
9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 50 kilónként Budapesten
Lóheremag 51 — 56 korona Luczernamag
— — korona, Impregnált Répa mag
— — kor. Répamag — — kor Muharmag
— — — kor baltaczim — — — kor,
Bükkyöny — Vöröshere 56 65- kor.

Nyiltér.

A lévai kereskedelmi csarnok t. tagjaihoz!

A több oldalról tett kérdésre ezennel kijelentem, hogy a lévai kereskedelmi csarnok f. é. október hó 4-én tartott közgyűlésén jelen nem lehettem, mert annak megtartásáról tudomásom nem volt.

Léva, 1903. október hó 5-én.

Horatsik János.

Fodrász tanonc kerestetik Hirt Péter fodrászhoz Nagy-Sallóban.

Villamvilágítás!!!

Van szerencsém t. vevőimet s üzletbarátaimat tisztelettel értesíteni, hogy

villamos lámpákban

valamint azok összes kellékeiben, de különösen

villamos csillárokbán

állandó dus raktárt tartok.

Bevásárlásaimat közvetlen elsőrendű gyáraknál eszközölván azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az árak, valamint a minőség tekintetében a legmesszebbmenő igényeknek megfelelő lehetek.

Minta raktáramat a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlván megjegyzem már itt is, hogy a nálam vásárolt lámpák után semmi nemű utódij nem lesz fizetendő és ezek rendelési helyükre lesznek általam felszerelve.

tisztelettel

Pollak Adolf

üveg- és lámpaárú raktára Léva.

Petroleum lámpák villamosra átalakíttatnak.

Ügyes utazó

keresteti egy rendkívül kelendő cik eladására. Nagy haszon. Czim:

J. Fritz & Comp Frankfurth a M. 9.

Epilepsi.

Nehézkör, görcsök vagy más idegbántalmakban szenvedők kérjenek utasítást tartalmazó füzetet. Ingyen és bérmetesen küldi Schwanen Apotheke Frankfurt a. M.

Tüdőbetegeknek. Az orvosi kongresszuson Leyden tanár konstatá hogy egyedül Németországban állandóan 1,200,000 ember tüdővész és ezek közül kb. 180,000-en lesznek áldozata a borzasztó betegségeknek. A tüdőbaj előidézői a tuber-bacillusok, mely bacillusokat minden emberbelélegzi, mert előlük elzárkózni lehetetlen. Ha most már szerencsére sokan nem lesznek tuberbacillusokká, abból tűnik ki, hogy az emberi te aköz a tehetséggel bír, hogy a belélegzett tuberbacillust ártalmatlanná teszi. Ott, a hol a légtér számos finom ágacszkává széjjeloszlik, a tüdőben vezető kétmirigy, az agyvezeget pajza- vagy tüdőmirigyek, van, a melyeknek rendeltetéséről a tudomány sok ideig nem volt tisztában. Most azonban Hoffman dr. kutatásai nyomán tudjuk, hogy ezek egész külön folyadékot készítenek mely a betegségi tüneteket, még mielőtt pusztító hatásukat megkezdhetik a tüdőben, megsemmisít. A hol tehát ezek a mirigyek átöröklés, vagy gyöngeség, vagy más organikus akadály folytán nem tudnak ebből az anyagból elegendő produkálni és a hol a tüdő meghűlé, por vagy egyéb befolyások következtében érzékeny, ott a betetőző tuber-bacillusok megmaradnak és előbb-utóbb következik a betegség: Itt támad a gondolat: a pajzsmirigy erősítése által a tuberbacillus pusztításának elejét venni. Ezt a közeli gondolatot felkarolta Hoffman dr. és a pajzsmirigy-erősítő anyagból saját maga készített egy gyógyítószert tüdőbaj (kronikus katarrus és aszkór) ellen, melyet Glandulénnek nevezett el.

A Glandulén nem mérges, nem vegyszert mű, hanem teljesen egészséges és átlatorvosi felügyelet alatt frissen vágott juh friss pajzsmirigyéből lesz készítve, a természet maga adja a gyógyszer mindon betegség ellen, csak találni kell. A pajzsmirigyek alacsony hőfoknál, légmentesenlesznek megszárítva, tablettákba préselve, minden tablettának 0.25 gr. a sulya, melyből 0.05 gr. mirigypor és 0.20 gr. tejszucker édesítésére.

Ha a Glandulén előírás szerint használjuk, javul az étvágy, jobb lesz a kedv, erő és testi suly gyarapodik, láz, éjjeli izzadás és köhögés mulik, a köpet enged, javulás áll be. Sok orvos és magántól bizonyítja a tüdővész gyógyító szert nagy értékét. Glandulén már sok meglepő gyógyító eredményt mutatott, hol más szert nem használnak.

Glandulén készit Dr. Hoffmann Nachf. vegyi gyára, Maaerane (Szászország) éskapható a legtöbb gyógyszerárban, valamint **Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12.**, üvegekben, 100 tablettával 5 kor. 50 fill tablettával 3 kor. Kimerítő füzetkék a gyógyító módról, orvosok és gyógyult betegek értesítéseivel ingyen és bementve. Óvakodjunk az értékeien utánzatoktól.

Pozsonyi kiállitáson arany-
éremmel kitüntetett

**Weisenbacher-féle
cognacot**

ajánljuk a nagyérdemű közönség szives figyelmében, mint valódi és tiszta borpárlatot és kérjük össze nem tévesztetni ama sok, csak hideg keverés uton készült árukkal.

HANKUS és CSERVENYÁK
tulajdonosok **Salgó-Tarján,**
Kapható Nagy-Kálnán: **Patay István**
gyógyszerész úrnál. Léván: **Boleman féle**
gyógyszertárba, és **Medveczky Sándor**
ur gyógyszerárban.

FONTOS
GYOMORBAJOSOKNAK!
Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, emélygést, gyomorgyengeséget, főfajást, emésztési zavarokat stb. megszüntet azonnal a világírú valódi

BRÁDY féle

MÁRIACELLI GYOMORCSEPPEK.
Sok ezer küszönő és elismerő nyilatkozat: Kis üveg használati utasítással **80 fillér,** nagy üveg **1.40 korona.**

Gyógyszertárakban kapható.
Főrakár: **BRÁDY C.** gyógyszerár.
a „Magyar Királyhoz” Bece, honnán kívánatra ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür”.
5 kor. beküldése után 6 kis üveg 4.50 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz bémentve küldve. Képviselet Magyarország részére:
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertára **Budapest,**
Király-utca 12.

Óvakodjunk utánzatoktól! A valódi MÁRIACELLI gyomorcseppek feni védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

Minden háziasszony
kérjen a legujabban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű

New-Cuba-Kávéból

mejnek aromája kitünő és természetesen festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. póstacsomag ára **13 kor. 50 fillér.**

Kapható: **KERN TESTVÉREKNÉL Léván.**

Jegyzet: főd. eg, hogy a kávé ne legyen túl barnára pörköltve, mi által elveszti szmáját s kiuzadja illó elaját.

Klein Sándor
óras- és ékszerész
LÉVÁN
alapított 1881. évben.

China-ézüst árukból gyári raktár!
Minden óráért 2 évi leküszimertes jótállás!

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bémentve küldetik. Vidéki megrendelések gyorsan és le küszimertes teljesítettnek!

Ajánlja nagy választéku óra, ékszer, arany és ezüztáru raktáránk melyben mindenkor a legujabb divatu áruk bámulatos olcsó aron kaphatób

Arany női óra	12.-	frutói feljeb
Arany férfi óra	20.-	" "
Ezüst óra	6.-	" "
Nikl óra	3.-	" "
Ingaóra	6.-	" "
Arany gyűrű (14 karat)	2 1/2	" "
Arany függő (14 karat)	1 1/2	" "

Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyakból nagy választék.
Legfinomabb **chronometrikus** pontoságú órákülönlegességek mindenkor raktáron vannak.

**Kiváló szerencse Töröknél!
Felülmulhatlan**

kedves főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió nyereménynél többet fieltünk nagyrabecsült ve-
vőinknek csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

- a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorajegyre,
- a 100.000 " főnyereményt a 74366. " "
- a 90.000 " " a 109780. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztályorsjátékában vegyen részt.

— A most következő m. kir. szabadalmazott 13. osztályorsjátékban ujból

11.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000,
1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,
1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,
8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervezeti árai:
1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—
1 " " " 6.— " " 12.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezetet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó év október hó 19-ig
bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa
bankháza Budapest.
Hazánk legnagyobb osztályorsjáték-üzlete.
Főarudánk osztályorsjáték üzletel:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**
II. fiók: **Muzeum-körut 11/a** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Világhirű
és legjobbnak elismert

kézi-harmonikák

réz- és aczéhangokkal kaphatók:
Joh. N. Trimmel
WIEN
VII/3, Kaiserstrasse N. 74.
Árjegyzékek ingyen és bémentve.

JÓSZERSZÁM FEL MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és aczel főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb. 12

Kapható **KERN TESTVÉREKNÉL Léván.**

URANOS k é k

ruha-mosáshoz a legjobb kékitőszert. Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakétiő. Olcsó és felülmulhatlan kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1.00 kor. — 1/2 üveg 1 korona.

Kapható mindenütt. Kizárólagos gyártói:
HOCHSINGER TESTVÉREK
vegyszertári gyára
BUDAPEST.
VI. Rózsa-utca 85.

Könyvkötészet!!!

Könyvek, folyóiratok és díszmunkák, hivatalo. könyvek bekötését díszes, tartós és olcsó kivitelben elvállalunk. Könyvkötészetünk új gépekkel és eszközökkel van ellátva.

Nyitrai és Társa
könyv és papir kereskedése.

Nyomatott Nyitrai és Társa könyvnyomdájában Léván.